

**ASOCIACE MALÝCH A STŘEDNÍCH
PODNIKŮ A ŽIVNOSTNÍKŮ ČR**

NA PARTNERSTVÍ ZÁLEŽI

ANALÝZA AMSP ČR

OBCHODNÍ A INVESTIČNÍ AKTIVITY MEZI ČR A ČÍNOU

10. 11. 2015, Praha

Zpracoval řešitelský tým Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR

Obsah:

- Porovnání čínských investic v ČR a ve světě
- Aktivity v oblasti exportu a importu
- Aktivity v oblasti služeb a trendy studia čínštiny
- Závěry

Analýza investic a obchodu mezi ČR a Čínou
Porovnání čínských investic v ČR a ve světě

Souhrnný počet čínských investic v ČR (2003-2015): 18¹

Celková výše čínských investic v ČR (2003-2015): 381,7 mil USD²

Počet vytvořených pracovních míst čínskými investory v ČR (2003-2015): 3 148³

Celková výše zahraničních investic v ČR (1993-2014): 106,01 mld. USD⁴

Podíl čínských investic na celkových zahraničních investicích v ČR: 0,36%

Pro porovnání:

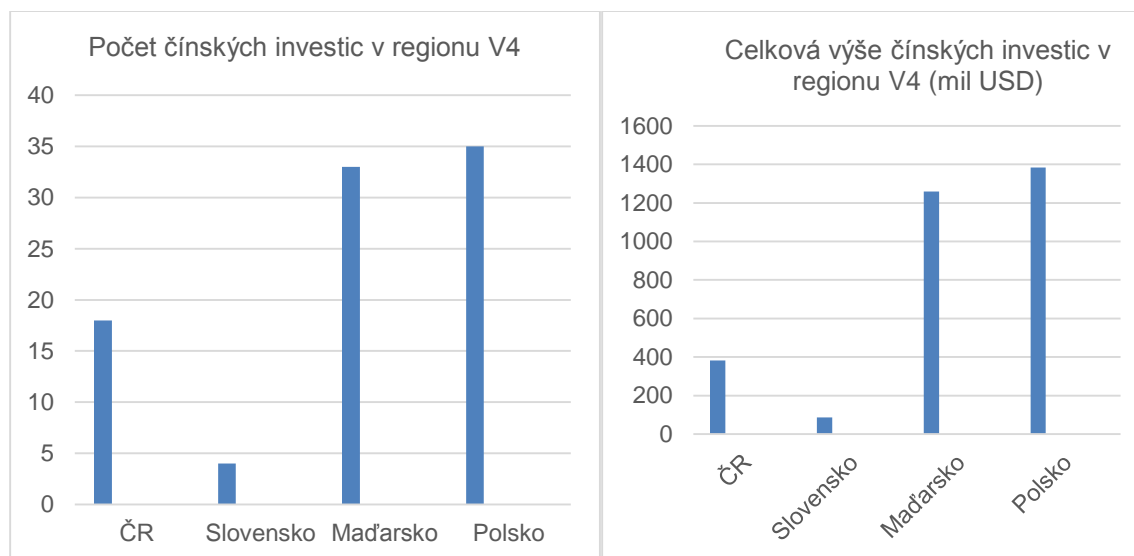
Podíl německých investic na celkových zahraničních investicích v ČR: 21,9 %⁵

Podíl amerických investic na celkových zahraničních investicích v ČR: 5,78 %⁶

Podíl japonských investic na celkových zahraničních investicích v ČR: 0,71 %⁷

Porovnání čínských investičních aktivit v zemích V4 (2003-2015):⁸

Země V4	Počet čínských investic	Celková výše čínských investic (mil. USD)	Počet vytvořených pracovních míst
Česká republika	18	381,7	3 148
Slovensko	4	86,9	607
Maďarsko	33	1 258,3	7 516
Polsko	35	1 383,8	8 815

¹ Jedná se o investice počítané od r. 2003 do 10/2015, Financial Times, 2015.

² Jedná se o cílový stav výše investice, předkládaný investorem, Financial Times, 2015.

³ Jedná se o cílový stav počtu vytvořených pracovních míst, předkládaný investorem, Financial Times, 2015.

⁴ ČNB, 2015.

⁵ Jedná se o investice počítané od r.1993 do 2015, CzechInvest, 2015.

⁶ CzechInvest 2015.

⁷ CzechInvest,2015.

⁸ Financial Times, 2015.

Analýza investic a obchodu mezi ČR a Čínou
Porovnání čínských investic v ČR a ve světě

Čínské investice ve světě a porovnání s Českou republikou:

Země s největším počtem čínských investičních projektů (2003-2015):⁹

Celkový počet čínských investic ve světě: 3 656, tj. 1,8 % ze všech světových investic (tzv. FDI).

1. Německo: 442
2. Spojené státy americké: 404
3. Velká Británie: 192
4. Indie: 171
5. Rusko: 125
-
36. ČR: 18

V ČR se uskutečňuje 0,5% všech čínských investic z pohledu počtu projektů

Zajímavost: **10% čínských investorů¹⁰ zrealizovalo historicky celkem 1691 investic, tj. 46 %**

Země s největším součtem všech dosavadních čínských investic (2003-2015):¹¹

Celkový objem čínských investic ve světě: 338 004 mil USD

1. Spojené státy americké: 24 762 mil USD
2. Indonésie: 21 341 mil USD
3. Rusko: 20 512 mil USD
4. Indie: 17 513 mil USD
5. Brazílie: 16 992 mil USD
-
- ČR: 382 mil USD

V ČR uskutečňuje 0,1 % všech čínských investic z pohledu celkové sumy investovaných peněz

Země s největším množstvím vytvořených pracovních míst v důsledku čínských investic (2003-2015):¹²

Celkový počet pracovních míst ve světě, vytvořených čínskými investicemi: 811 451

1. Rusko: 77 534
2. Indie: 74 676
3. Spojené státy americké: 62 806
4. Brazílie: 42 067
5. Indonésie: 37 259
-
- ČR: 3 148

V ČR se vytvoří 0,4 % všech nově vytvořených pracovních míst čínskými investory ve světě

Zajímavost: 10 % čínských investorů vytvořilo 413 139 pracovních míst ve světě, tj. 51 % ze všech míst vytvořených čínskými investory.

⁹ Financial Times, 2015.

¹⁰ Jedná se o následující firmy: Huawei Technologies, ZTE, ICBC, Bank of China, China Construction Bank, Chery Automobile, CNPC, Haier Group, Sinopec, Suntech Power Holdings.

¹¹ Financial Times, 2015.

¹² Financial Times, 2015.

Analýza investic a obchodu mezi ČR a Čínou
Porovnání čínských investic v ČR a ve světě

Čínské investice ve světě s ohledem na odvětví (2003-2015):¹³

Telekomunikace	452
Finanční služby	324
Elektronické součástky	299
Strojní vybavení, přístroje a nástroje	291
Železo	252
Automobilové příslušenství	221
Služby	206
Informační systémy a technologie	171
Spotřební elektronika	135
Textil	114
Ostatní	1 191
Celkem	3 656

Porovnání čínských investic v regionu V4 s ohledem na odvětví v posledních 5 letech (2010-2015):¹⁴

Česká republika:

Výroba příslušenství pro automobilový průmysl (5 investic), Elektrotechnická průmysl (2 investice), spotřebitelské služby, bankovníctví, telekomunikace, farmaceutický průmysl.

Slovensko:

Gumárenský průmysl, výroba příslušenství pro automobilový průmysl, služby.

Maďarsko:

Informační technologie a telekomunikace (5 investic), elektrotechnický průmysl (2 investice), bankovníctví (2 investice), výroba příslušenství pro automobilový průmysl, chemie, potravinářství.

Polsko:

Strojírenství (6 investic), výroba příslušenství pro automobilový průmysl (6 investic), bankovníctví (2 investice), elektrotechnický průmysl.

Podíl státní agentury pro podporu podnikání a investic CzechInvest na čínských investicích v ČR:¹⁵

Celkem čínských investičních projektů zrealizovaných prostřednictvím CzechInvest: 11, tj. 61 %.

Celkem investovaných prostředků čínských firem prostřednictvím CzechInvest: 90,7 mil USD, tj. 24 %.

Celkem vytvořených pracovních míst čínských investorů prostřednictvím CzechInvest: 1498, tj. 48 %.

¹³ Financial Times, 2015.

¹⁴ Financial Times, 2015.

¹⁵ CzechInvest, 2015.

Aktivita v oblasti exportu a importu mezi ČR a Čínou

Přímý export do Číny:

Celkový přímý export tuzemských firem do Číny za rok 2014: **42 358 mil. Kč.**¹⁶

Podíl Číny na celkových exportech: **1,19 %** (bez započtení reexportů).

Růst exportu do Číny v porovnání 1-6/2014 a 1-6/2015: **19,8 %**.

Růst exportu do Číny mezi rokem 2013-2014: **12,6 %**.

Čína je pro ČR **osmnáctým** největším exportním trhem (bez započtení reexportů).¹⁷

Reexport do Číny přes Německo:

Reexport tuzemských firem do Číny přes Německo činí **116%** z přímého exportu: **49 135 mil. Kč.**¹⁸

Porovnání reexportu přes Německo s ostatními zeměmi V4:¹⁹

Reexport polských firem do Číny přes Německo činí **49 %**, maďarských firem **54 %**, slovenských firem **82 %**.

Celkový export do Číny se započtením reexportu přes Německo: 42 358 + 49 135 = 91 493 mil. Kč

Hlavní tuzemské exportní komodity do Číny:²⁰

Stroje a dopravní prostředky: 26 237 mil Kč, tj. **62 %** z celkového exportu do Číny.

Průmyslové a spotřební zboží: 5 748 mil Kč, tj. **13,6 %** z celkového exportu do Číny.

Tržní výrobky tříděné podle materiálu: 4 066 mil Kč, tj. **9,6 %** z celkového exportu do Číny.

Suroviny s výjimkou paliv: 3 221 mil Kč, tj. **7,6 %** z celkového exportu do Číny.

Významné konkrétní exportní položky: součásti motorových vozidel, obvody, rozvaděče, čerpadla, zdviže, buničina, pneumatiky, hračky, kočárky, tříkolky, telefonní přístroje.

Průměrná doba inkasa pohledávek čínských odběratelů: 90,4 dní, což je v posledních 5 letech zvýšení o 19 dní.²¹

Tuzemský import z Číny:

Celkový import tuzemských firem z Číny: **358 662 mil. Kč.**²²

Podíl Číny na celkových importech: **11 %**, Čína je **druhým** největším dovozcem do ČR.

Meziroční růst importu z Číny do ČR v letech 2013 a 2014: **18,2 %**.

¹⁶ ČSÚ, uvažuje se tzv. přeshraniční pojetí zahraničního obchodu, které vypovídá výhradně o fyzickém pohybu zboží přes hranice.

¹⁷ Businessinfo, 2015.

¹⁸ Wlazel, M.: Reexporty a nepřímé exporty visegrádských zemí přes Německo do Číny, str.38, 2012.

¹⁹ Wlazel, M.: Reexporty a nepřímé exporty visegrádských zemí přes Německo do Číny, str.38, 2012.

²⁰ ČSÚ, 2015.

²¹ Reuters, China firms slow payments, file lawsuits, as unpaid debt weighs on finances, 2014.

²² ČSÚ, MPO, 2015.

Hlavní importní komodity z Číny:²³

- Stroje a dopravní prostředky: 264 456 mil Kč, tj. **73,8 %** z objemu čínského importu do ČR.
- Průmyslové a spotřební zboží: 52 765 mil Kč, tj. **14,7 %** z čínského importu do ČR.
- Tržní výrobky dle materiálů: 24 535 mil Kč.
- Chemikálie: 7 079 mil Kč.

Významné konkrétní položky dovozu z Číny: stroje na automatické zpracování dat, telefonní přístroje, integrované a elektrické obvody, monitory, tiskárny, hračky.

Celková obchodní bilance mezi ČR a Čínou je záporná: - 316 340 mil. Kč (bez započtení reexportů).

²³ ČSÚ, 2015.

Aktivity v oblasti služeb mezi ČR a Čínou a trendy studia čínštiny

Vývoz služeb z ČR do Číny podle pořadí:

1. Dopravní služby: 5 109 mil. Kč.
2. Výzkum a vývoj: 343 mil. Kč.
3. Služby v oblasti výpočetní techniky: 293 mil. Kč.
4. Franšízny a podobná práva: 262 mil. Kč.
5. Architektonické, inženýrské a ostatní technické služby: 223 mil. Kč.

Služby v oblasti turistického ruchu:

Celkový počet čínských turistů přijíždějících do ČR: **211 830**.²⁴

Celkový počet zahraničních turistů přijíždějících do ČR: **10 056 tis.**²⁵

Podíl čínských turistů ze všech zahraničních turistů v ČR: **2,1 %**.

Meziroční nárůst čínských turistů, přijíždějících do ČR: **21,6 %** (nejvyšší růst ze všech zemí).

Meziroční růst čínských turistů mezi 1-6/2014 a 1-6/2015: **47 % (!)**.

Odhad počtu čínských turistů v ČR v roce 2015: **300 tis.**²⁶

Průměrná útrata čínského turistů v ČR: **21 443 Kč** (druhá nejvyšší prům. útrata ze všech zahr. turistů).

Meziroční nárůst nákupů čínských turistů v českých obchodech: **119 %**.²⁷

Služby v oblasti vzdělávacího sektoru:

Počet čínských studentů, studujících v zahraničí: **459 800** (z toho 70 % na VŠ, 30 % na SŠ).²⁸

Trend čínských studentů na zahraničních VŠ a SŠ: od roku 2010 vzrostl z **20 % na 30 %** počet středoškoláků.

Meziroční růst počtu čínských studentů v zahraničí (VŠ i SŠ): **11,1 %**.²⁹

Nejvyšší počet čínských zahraničních studentů: USA (**274 439**),³⁰ Velká Británie (**87 895**)³¹.

Počet čínských studentů ve srovnatelné zemi jako ČR: Holandsko (**6 400**).³²

Počet čínských studentů na VŠ v ČR: přibližně **200**.³³

Trendy studia čínštiny českých podnikatelů a manažerů:

Počet podnikatelů v ČR, kteří se učili čínsky v roce 2008: **200**.³⁴

Počet podnikatelů, v ČR, učících se čínsky v roce 2015: **350**.³⁵

Podíl vyššího managementu na výuce čínštiny v roce 2008: **10 %**.³⁶

Podíl vyššího managementu na výuce čínštiny v roce 2015: **40 %**.³⁷

Dosažená úroveň českých podnikatelů, učících se čínsky v roce 2008: **50 % A1, 50 % B1/B2**.³⁸

Dosažená úroveň českých podnikatelů, učících se čínsky v roce 2015: **10 % A1, 90 % B1/B2**.³⁹

²⁴ ČSÚ, AČCKA, 2015.

²⁵ MMR, Stenmark, 2015.

²⁶ CzechTourism, 07/2015.

²⁷ Global Blue, 07/2015.

²⁸ ICFE Monitor, Number of Chinese outbound students up by 11% in 2014. 2015.

²⁹ ICFE Monitor, Number of Chinese outbound students up by 11% in 2014. 2015.

³⁰ Project Atlas, USA, International Students in the United States, 2014.

³¹ UK CISA, UK Council for International Student Affairs, 2015.

³² Study in Holland, 2015.

³³ Jedná se o přibližný údaj, vycházející u informace českého velvyslanectví v Pekingu, které vyřizuje ročně ca 50 studentských víz, nap. Na Univerzitě Karlově studovalo v roce 2014 40-50 čínských studentů.

³⁴ AMSP ČR, interní data, 2015

³⁵ AMSP ČR, interní data, 2015.

³⁶ Chinese Point, 2015.

³⁷ Chinese Point, 2015.

³⁸ Chinese Point, 2015.

³⁹ Chinese Point, 2015.

Závěry

- **Česká republika je z pohledu čínských investorů podinvestovaná**, čínské investice se na všech zahraničních investicích v ČR podílejí pouhými 0,36 %.
- Ze zemí V4 je **v ČR méně čínských investic než u Maďarska nebo Polska**, z pohledu počtu projektů jsme vůči oběma zemím na polovině, z pohledu finančního vyjádření investic například vůči Maďarsku dokonce jen na jedné třetině.
- Nejméně čínských investic do zemí V4 je směřováno na Slovensko.
- Z pohledu **celkových čínských investic ve světě je ČR pro Čínu z pohledu počtu investičních projektů na 36. místě, s podílem 0,5 %**.
- Ještě menšího podílu dosahuje ČR jakožto investiční destinace pro čínské firmy **z pohledu celkových alokovaných zdrojů**, kde držíme podíl **0,1 %**.
- Zajímavé je, že z celosvětového pohledu **realizuje 10 % čínských investorů téměř polovinu všech investičních projektů Číny v zahraničí** a rovněž vytvoří polovinu všech nových pracovních míst vzniklých z čínských investic ve světě.
- Zatímco **ve světě investuje Čína zejména do oblastí telekomunikací, elektrotechniky nebo finančních služeb, v zemích V4 to bylo zatím hlavně do oblastí výroby automobilových součástek, ICT oborů nebo do strojírenství**.
- **61 % všech čínských investic v ČR se realizovalo přes CzechInvest**.
- **Přímý růst tuzemského exportu do Číny je za prvních šest měsíců 2015 zatím nejvyšší od roku 2012, vykazuje nárůst 19 % a činí 42 miliard korun**.
- Celkový objem našeho exportu do Číny se však **po započtení reexportů pouze přes Německo více jak zdvojnásobuje**.
- Roste **tlak čínských odběratelů na splatnost**, jen za posledních pět let se posunula průměrná doba inkasa pohledávek vůči čínským odběratelům ze **71,4 dní na 90,4 dní**.
- Podíl importu na čínském zboží a surovinách je velmi vysoký, z Číny dovážíme např. pětinásobně více jak z Velké Británie a **celková obchodní bilance mezi ČR a Čínou je tak dlouhodobě záporná**.
- Velká **příležitost je v nárůstu podnikání v turistickém ruchu**, strmý růst počtu čínských turistů v ČR znamená velkou šanci jak v oblastech přímých turistických služeb, tak druhotně v sektoru maloobchodu, přepravy osob, pohostinství apod.
- **Velké šance jsou i ve sféře vzdělávání**, v případě vstřícnější vízové politiky lze očekávat o řády více studentů, což generuje šanci na celou řadu přímých i nepřímých ekonomických benefitů.
- S rostoucím vzájemným obchodem **roste i počet podnikatelů, učících se čínsky**, přičemž nejvíce roste **segment vyšších manažerů**.
- Zásadně **roste i průměrná doba jejich studia a úroveň jejich znalostí**. Zatímco v roce 2008 jich ukončila polovina na stupni základním A1, v současnosti je to jen pouhá desetina a **90 % podnikatelů dosahuje úrovně středně pokročilých B1/B2**.
- Zajímavostí je, že **roste počet rodinných příslušníků manažerů studujících čínštinu**.